

Beelden: © Diego Franssens v.l.n.r.: Ahlaam Teghadouini en Prisca Agnes Nishimwe

Ahlaam Teghadouini en Prisca Agnes Nishimwe over **Fatilou M.**

In de theatervoorstelling *Fatilou M.* vullen film, muziek en tekst elkaar aan om het verhaal te vertellen van Fatilou, een leerling die verscheen en verdween en daarmee de dynamiek van een hele klas op zijn kop zette. Voor deze productie ging regisseur Bart Van Nuffelen een langdurige samenwerking aan met leerlingen van de Spectrumschool in Deurne. *Fatilou M.* is hun verhaal en bij uitbreiding dat van alle jongeren die hun eigen weg zoeken.

Na *Dinska Bronska* (2013) en *Dounia B.* (2019) maken Bart Van Nuffelen, Marthalentatief en hetpaleis samen een nieuwe voorstelling over jong zijn, opgroeien en je plek in de wereld vinden: *Fatilou M.* "De middelbare schooltijd is een gevoelige periode", vertelt Prisca Agnes Nishimwe, die de stem van Fatilou vertolkt, muziek voor de voorstelling maakt en samen met Bart het vooronderzoek uitvoerde.

“Plots moet je meer nadenken over je identiteit en je toekomstdromen. Voor veel jongeren brengt dat heel wat emoties en gedachten met zich mee”

Anderhalf jaar geleden startte Bart samen met Prisca een traject op om meer inzicht te krijgen in de gevoelens en gedachten van jongeren, die opgroeien in de stad. Ze organiseerden workshops rond zelfexpressie via woord, zang en stem op drie scholen in Deurne. "Alle jongeren waarmee ik heb gewerkt barsten van ideeën, humor en creativiteit", zegt Prisca. "Als ik bij leerlingen polste naar hun dromen en toekomstbeeld, merkte ik wel dat ik op scholen met

theoretische richtingen veel uitgebreidere antwoorden kreeg dan op arbeidsmarktgerichte scholen. Dat zet aan het denken. Zelfbeeld en toekomstperspectief zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden."

Spectrumschool

Wat gebeurt er wanneer jongeren zich gezien voelen, in wie ze zijn, in wat ze kunnen? Ziet hun toekomst (beeld) er dan anders uit? Dat idee vormt niet alleen de insteek van het verhaal van *Fatilou M.*, maar bepaalde ook het creatieproces. Voor het project werd een samenwerking aangegaan met de Spectrumschool in Deurne. De school bereidt jongeren niet zozeer voor op hoger onderwijs, maar brengt hen vooral beroeps- en arbeidsvaardigheden bij. Leerlingen konden naast workshops volgen ook auditie doen voor het audiovisuele onderdeel van de voorstelling: een film geregisseerd door Oscar-longlist-genomineerde regisseurs Anthony Nti, Chingiz Karibekov en Remy M. Ndow.

Uit die audities werden zeven leerlingen tussen 14 en 18 jaar geselecteerd die een rol kregen in de film. Die vertelt het verhaal van het fictieve personage Fatilou die halverwege het schooljaar in het tweede middelbaar Maatschappij en Welzijn terecht komt en er de groepsdynamiek op zijn kop zet. Wanneer Fatilou even plots verdwijnt als ze verschenen was, besluiten haar klasgenoten een film over haar te maken. Door de film echt met leerlingen van de Spectrumschool te maken, krijgt *Fatilou M.* een extra laag die de grens tussen realiteit en fictie verkleint.

De leerlingen kregen ook de art direction van de film in handen: samen met leerkrachten bouwden ze een maquette van een volledige stad, van huizen en winkels tot straatlantaarns en zebrapaden. Deze verbeeldt de wereld waarbinnen de film zich afspeelt en wordt gebruikt als decor.

Emoties

Het verhaal van Fatilou wordt niet alleen verteld in de film, maar ook op scène door het personage van de veertienjarige Rena, een van haar klasgenoten. Rena is luid en brutaal in de klas. "Ze trekt een façade op om haar grote, kwetsbare hart te beschermen", vertelt actrice Ahlaam Teghadouini, die Rena zal spelen in de voorstelling. "Ze heeft geen ideale thuissituatie, maar door op school de leiding te nemen, slaagt ze erin om ergens controle over te hebben. Dat verandert wanneer Fatilou in de klas komt en niet onder de indruk blijkt te zijn van Rena."

Het verhaal van Rena was herkenbaar voor Ahlaam. Op haar zevende verhuisde ze van Nederland naar België. Op school werd ze gepest met haar Hollandse accent. "Ik heb toen vaak fysiek gevochten om mezelf te beschermen", herinnert ze zich. "Ik heb opnieuw moeten leren om de muur die ik rond me had opgebouwd af te breken en mensen toe te laten. Pas door hulp te vragen en mensen te omarmen, is dat gelukt." Ze sloot zich aan bij het schoolkoor en begon met theater. "Dankzij die creatieve uitlaatklep werd ik niet meer overweldigd door alle opgekropte emoties."

Na vijf jaar acteren in de tv- en filmwereld wilde Ahlaam graag opnieuw meer op de planken staan. "Elke theatervoorstelling is uniek. Je bent afhankelijk van je eigen gemoedstoestand en die van je medespelers maar vooral ook van het publiek. Ik geloof dat een voorstelling bepaald wordt door wat het publiek teruggeeft. Daarom is het fijn dat *Fatilou M.* echt vertrekt vanuit jongeren zelf. Hun ervaringen vormen de essentie van het stuk."

Meerstemmigheid

Bart Van Nuffelen baseerde het script van de film op zijn observaties op de Spectrumschool en probeerde de omgangswijze, taalgebruik en leefwereld van de jongeren zo goed mogelijk te benaderen. "Het is echt hun verhaal geworden", glimlacht Prisca.

Ook zij en Ahlaam lieten zich inspireren door hun ontmoetingen met de leerlingen en praten met eindeloos veel genegenheid over hen. "Ik hou van hun temperament, hun humor", glundert Prisca. "En hun wijsheid: hoe ze woorden geven aan wat ze voelen, wat ze denken." Ik bewonder hoe ze dat op hun leeftijd al kunnen", vult Ahlaam aan. "Je mag hen niet onderschatten, maar dat gebeurt helaas wel nog vaak. Bepaalde scholen hebben een negatieve reputatie, terwijl hun leerlingen zoveel in hun mars hebben."

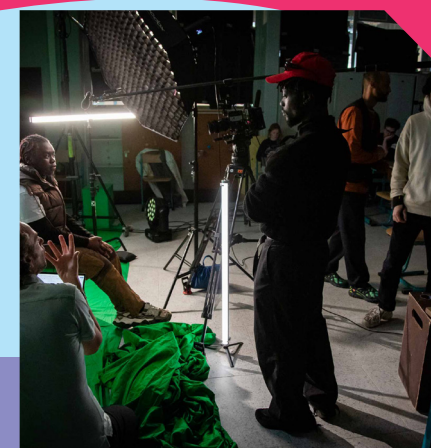
Met het verhaal van Fatilou en Rena, wil de voorstelling vooral een megafoon zijn voor de stem van jongeren. Prisca laat de stem van Fatilou weerklinken in muziek.

“Fatilou spreekt niet veel in de klas en het is vooral haar stilte, en soms ook haar blik die heel betekenisvol blijkt te zijn”

Gebroken, maar breekbare taal

Ahlaams personage Rena gebruikt een 'onaffe' taal, gebaseerd op de creativiteit waarmee jongeren taal naar hun hand zetten. "Jonge mensen voelen niet de nood om grammaticaal correcte zinnen te gebruiken, omdat ze elkaar sowieso begrijpen", zegt Ahlaam.

"Het is wel een uitdaging om de monoloog van Rena in deze taalvariant te brengen. Acteeropleidingen zijn nu eenmaal gericht op een correct taalgebruik en de bijhorende articulatie. Ik vind het spannend om te zien in hoeverre ik zal kunnen communiceren met het publiek in deze taal. Ik heb al wel ontdekt dat de kern van deze jongerentaal in het delen van emoties zit. En dat is iets dat we allemaal herkennen."

Behind the scenes: *Fatilou M.*, the movie

Fatilou M. bestaat eigenlijk uit twee projecten: een theatermonoloog én een film, waarbij Prisca het geheel met muziek begeleidt. De repetitieperiode voor de voorstelling gaat binnenkort van start, maar in juni 2024 veranderde de Spectrumschool in Deurne al tien dagen lang in een filmset en werd de film opgenomen. Samen met zeven leerlingen van de school brachten regisseurs Anthony Nti, Chingiz Karibekov en Remy M. Ndow het verhaal van Fatilou in beeld.

De drie regisseurs lieten de school een maquette van een stad bouwen, het decor voor de film. Daarvoor werkten ze met een green screen: een neutrale achtergrond die pas na het filmen met beelden wordt ingevuld. "Daardoor kwam er veel techniek bij het filmen én acteren kijken.

© Diego Franssens - in beeld: Ahlaam Teghadouini

praktisch

première op 18 april 2025

start van festivalzondernaam (zie p.6)

speelt tot 4 mei 2025 in hetpaleis, ook data op reis

info & tickets via hetpaleis.be

Geloof mij: het was echt een uitdaging", zegt Anthony. "Maar we voelden meteen dat de *kids* waarmee we filmde veel aankunnen. Er wordt te vaak gedacht dat leerlingen op technische scholen niet mee kunnen, maar *they run the world.*" "Het grootste deel van het filmdecor is bijvoorbeeld ook te danken aan de vaardigheden die zij op school leren", vult Remy aan. "In onze maatschappij wordt zoveel waarde gehecht aan leerstof uit je hoofd kunnen leren, maar er zijn nog zoveel andere vormen van slim zijn, maar daar wordt zelden met evenveel lof over gepraat."

De filmmakers zijn dan ook alle drie overtuigd van het belang van dit soort projecten waarin leerlingen hun talent kwijt kunnen. "Ik kan me niet eens voorstellen hoe het zou zijn om zelf opnieuw die leeftijd te hebben en mensen te ontmoeten die net als ik een andere afkomst hebben en in de creatieve sector werken. Het zou mijn wereld geopend hebben", zegt Chingiz.

Tijdens het filmproces werd bewust ruimte gelaten voor de jongeren om te groeien. "We zagen fouten altijd als *happy mistakes*", zegt Remy. "Soms zijn fouten oplossingen voor een probleem, waar je nog niet aan gedacht had. Door die openheid en dat vertrouwen bloeiden de jonge spelers open." "Het was mooi om te zien hoe het project hun creativiteit aanwakkerde en ze zelf met ideeën kwamen. We zijn daar altijd zo veel mogelijk mee aan de slag gegaan", vult Chingiz aan. "We wilden proberen om hun eigenheid op beeld te vatten."

Hoewel er op tien dagen genoeg filmmateriaal gecreëerd werd voor een volledig op zich staande film, zal het eindresultaat onlosmakelijk deel van de voorstelling vormen. "We gaan onze montage aanpassen aan wat de voorstelling nodig heeft. Soms zal het beeld ruimte moeten laten voor de tekst en omgekeerd. Naar die verhouding gaan we nu op zoek."

beelden: © Karolina Maruszak